

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2022. gada 25. janvārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Anita Rodiņa,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 262/2021), kuru iesniegusi Krievijas Federācijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību “VZAIMNIJ KREDIT” (*общество с ограниченной ответственностью “ВЗАИМНЫЙ КРЕДИТ”*) (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma 534., 534.¹, 535., 536. un 537. pantu (turpmāk – apstrīdētās normas), ciktāl tie neparedz tiesības iesniegt pieteikumu par šķīrējtiesas sprieduma atcelšanu vispārējās jurisdikcijas tiesā, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam.

2. Apstrīdētās normas ir ietvertas Civilprocesa likuma 66. nodaļā par šķīrējtiesas nolēmuma izpildi. Civilprocesa likuma 534. pants noteic kārtību, kādā iesniedzams pieteikums par izpildu raksta izsniegšanu pastāvīgās šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei. Civilprocesa likuma 534.¹ pants reglamentē šāda pieteikuma nosūtīšanu lietas dalībniekiem. Civilprocesa likuma 535. pants noteic kārtību, kādā pieteikums ir izlemjams, bet 536. pantā ir noteikti izpildu raksta izsniegšanas pastāvīgās šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei atteikuma

pamati. Visbeidzot Civilprocesa likuma 537. pants noteic tiesiskās sekas atteikumam izsniegt izpildu rakstu.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē ietverto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja ir Krievijas Federācijā reģistrēta kapitālsabiedrība. Latvijas Republikā reģistrēta šķīrējtiesa 2019. gada 26. novembrī taisīja spriedumu, ar kuru no Pieteikuma iesniedzējas par labu kreditoram piedzina aizdevumu un līgumsodu. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka tā nekad nav slēgusi nekādus darījumus ar kreditoru, kā arī nav bijusi informēta par šķīrējtiesas procesu un nav tajā piedalījusies. Par minēto šķīrējtiesas spriedumu Pieteikuma iesniedzēja uzzinājusi no Krievijas Federācijas tiesu informatīvās sistēmas, kurā bija publicēts paziņojums, ka Sanktpēterburgas arbitrāžas tiesā tiks izskatīts jautājums par šķīrējtiesas sprieduma atzīšanu un izpildi Krievijas Federācijā.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka Civilprocesa likums noteiktos gadījumos paredz iespēju tiesai atteikt izsniegt izpildu rakstu pastāvīgās šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei, bet ne to atcelt. Šķīrējtiesas spriedumam esot spēkā, pat ja Latvijā tā izpilde tiek atteikta, kreditors varot lūgt sprieduma izpildi citā valstī. Nepastāvot šķīrējtiesas sprieduma atcelšanas mehānismam situācijā, kurā Pieteikuma iesniedzēja nemaz neesot ar šķīrējtiesas līgumu atteikusies no

konkrētās lietas izskatīšanas vispārējās jurisdikcijas tiesā, Pieteikuma iesniedzējai tiekot liegtas Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz pieeju tiesai.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja vērsās vispārējās jurisdikcijas tiesā ar prasību par šķīrējtiesas sprieduma atcelšanu. Pieteikums netika pieņemts un lieta netika ierosināta, procesam noslēdzoties ar Senāta Civillietu departamenta rīcības sēdes lēmumu par atteikšanos pieņemt Pieteikuma iesniedzējas blakus sūdzību, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 464. panta septīto daļu. Tātad Pieteikuma iesniedzēja ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas pirmajam teikumam konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no 2021. gada 4. novembra, kad tika pieņemts un stājās spēkā Senāta Civillietu departamenta rīcības sēdes lēmums par atteikšanos pieņemt Pieteikuma iesniedzējas blakus sūdzību. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2021. gada 6. decembrī. Tādējādi minētais termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtais daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

noļēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Civilprocesa likuma 534., 534.¹, 535., 536. un 537. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” pēc Krievijas Federācijā reģistrētas sabiedrības ar ierobežotu atbildību “VZAIMNIJ KREDIT” (*общество с ограниченной ответственностью “ВЗАИМНЫЙ КРЕДИТ”*) pieteikuma (pieteikums Nr. 262/2021).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2022. gada 25. martam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš